

JEGYZŐKÖNYV

A SZEGEDI KERESKEDELMI ÉS IPARKAMARÁNAK

1940 április 12-én délelőtt 11 órakor tartott

KÖZGYŰLÉSÉRŐL.

Jelen voltak :

Rainer Ferenc elnök, Pongrácz Albert alelnök.

A kereskedelmi osztály részéről : Bayer István, Bauer József, Bruckner Ede, vitéz Csongor Árpád, ifj. Danner János, Goldgruber Árpád, Gunst Sándor, Király János, Kocsis Ferenc, Korda Jenő, Kovácsik Pál, Kővári Jenő, Kréneisz Géza, Kurucsev Sándor, Löffler György, Markovics Szilárd, Reitzer Miklós, Szeitz Ferenc, Szél Antal, Telek Andor, Tomes Zoltán, Varga Mihály, Végh Károly kamarai tagok.

Az ipari osztály részéről : Ablaka György, Balogh Gábor, Bruncsák János, Eszes Imre, Gombos István, Hajdú Sándor, Inokai Tóth Lajos, Joannovics Ferenc, Kokron Károly, Kóti Lajos, Kovács Mihály, Leel-Össy Albert, Lepény Tamás, Malbasky Milán, vitéz Németh Pál, Palkovics Károly, Pestuka Ferenc, Rohony Pál, Szabó Pál, Takács Béla, Vénig Gyula kamarai tagok.

Bálizs Illés dr., Becski Antal, Dudás Sándor, Lakó Antal, Szécsi Ferenc, Trinkula József levelező tagok.

A kamara irodája részéről: Tonelli Sándor dr. főtitkár, Landesberg Jenő dr. ügyv. titkár, Cserzy Mihály dr. és Pleskó András titkárok. Ikrényi Bertalan dr. fogalmazó és Lehel Pál dr. fog. gyakornok.

Kimentették magukat : Grosz Marcel alelnök, Gyimesi Imre, Kertész József, Kertész Miksa, Klein Emil, Pick Jenő, Róth Lajos, Sándor Dénes, Vértés Miksa kamarai tagok, Dacsó Arnold, vitéz Jánossy Gyula levelező tagok.

TÁRGYSOROZAT.

I. Jegyzőkönyv hitelesítésére két tag kiküldése.

II. Elnöki közlések.

1. Magy. kir. kereskedelem- és közlekedésügyi miniszter 96.926/1939. sz. rendelete az ipari törvények hatálya alá tartozó fürdők vasárnapi munkaszünete tb. (410/1940).

2. Magy. kir. kereskedelem- és közlekedésügyi miniszter 15.326/1940 sz. rendelete a hámozott narancs árusításának eltiltása tb. (2967/1940).
3. Magy. kir. kereskedelem- és közlekedésügyi miniszter 14.500/1940 sz. rendelete a zárt csomagolásban forgalomba kerülő mezőgazdasági termékek és cikkek súlyának megjelölése tb. (2968/1940).
4. Magy. kir. kereskedelem- és közlekedésügyi miniszter 14.000/1940 sz. rendelete a fesmérők vizsgálatáról (2368/1940).
5. Magy. kir. kereskedelem- és közlekedésügyi miniszter 15.000/1940. sz. rendelete a folyadékmérő készülékek hitelesítéséről (2369/1940).
6. Magy. kir. kereskedelem- és közlekedésügyi miniszter 8915/1940. sz. rendelete a nagyban és kicsinyben történő árusításra szóló kereskedői iparigazolványok kiállítása tb. (4224/1940).
7. A kereskedelmi cégbejegyzések kihirdetésére felügyelő miniszteri biztos tájékoztatója a részvénytársaságok, szövetkezetek alapszabálymintái, valamint a korlátolt felelősségű társaságok szerződésmintái tárgyában (528/1940).

III. Főtitkári jelentés.

- IV. A Kormányzó Ur Öfömméltósága húsz éves országglásának megünneplése a kamarai kerületben.
- V. Vitéz Csongor Árpád póttag behívása a Bohnert József lemondásával megüresedett kamarai tagságra (4428/1940).
- VI. Orsós (Osznovits) István kamarai tag névváltoztatása (3730/1940).
- VII. Rendelettervezet a drogéria iparban alkalmazott tanoncok alkalmasságának előzetes megállapítása tárgyában.
- VIII. A fehérneműipar képesítéshez kötésének revíziója (1628/1940).
- IX. Rendelettervezet a hideg ételek forgalomba hozataláról (1456/1940).
- X. Rőfös-, rövidárús- és textilkereskedők üzletköre (4486/1940).
- XI. Szabott árak rendszerének bevezetése a kereskedelemben.
- XII. Esetleges indítványok.

I. *Rainer* Ferenc elnök az ülést megnyitja és a jegyzőkönyv hitelesítésére felkéri *Ablaka* György és *Varga* Mihály kamarai tagokat.

II. Az ülés megnyitása után az *elnök* a következőkben ismerteti a legutolsó kamarai közgyűlés óta történt közgazdasági vonatkozású eseményeket :

Igen tisztelt kamarai közgyűlés! A szegedi kereskedelmi és iparkamara ebben az esztendőben február 11-én tartotta kivételesen ünnepélyes keretek között első közgyűlését, amely a kamara ötven esztendő fennállásának volt szentelve. E közgyűlésnek fokozott jelentőséget kölcsönzött az a körülmény, hogy ez alkalommal a kamara vendégeinek sorában üdvözölhette a közélet egész sor kitűnőségét és közöttük különösképen *Varga* József ipar-, kereskedelem- és közlekedésügyi minisztert, egyben Szeged város egyik országgyűlési képviselőjét. *Varga* miniszter úr ezt az alkalmat felhasználta arra, hogy felszólalásában nyilatkozzék a kereskedelmi és iparkamarák feladatairól és ennek keretében a szegedi kamara működéséről. Ülésünk jegyzőkönyvét, amely az elhangzott beszédek egész terjedelmükben tartalmazza, rajtunk kívül álló okoknál fogva

csak tegnap tudtuk postára adni. Engedjék meg az igen tisztelt kamarai tag urak, hogy a jegyzőkönyvben foglalt beszédekre külön is felhívjam szíves figyelmüket, mert ezek nemcsak elismerést jelentenek az ötvenedik esztendejét betöltött szegedi kamara iránt, hanem egyuttal beszédes bizonyítékai a kamarai intézmény szükségességének és jóvá fejlődési lehetőségeinek. Kérem a tisztelt közgyűlés utólagos hozzájárulását, illetőleg az elnökség azon intézkedésének tudomásul vételét, hogy mindazoknak, akik felszólalásukkal a kamara jubiliáris közgyűlésének fényét és jelentőségét emelték a kamara nevében köszönő levelet intéztünk.

Sajnos, a visszaemlékezésnek e fellobbanó fénye után komor képekre esik a tekintetünk. A nyugati háború, amely hónapokon át megmerevedni látszott a német-francia határon, hirtelen kiszélesedett és új országokat sodort az örvényébe. Mi eddig még megmenekedtünk a háború borzalmaitól és bízom benne, hogy az isteni gondviselés továbbra is meg fog óvni bennünket vetéseink, műhelyeink és házaink pusztulásától. De már így is tudomásul kell vennünk, hogy a mi életünk sem folyhat tovább a régi, megszokott keretek között, hanem akarva-nem akarva be kell rendezkednünk a háborús kényszerszorgazdálkodásra. Az idevágó kormányrendeleteknek egész sora jelent meg a legutolsó hetek folyamán és miként a kamarai tag urak részint közvetlen tapasztalatból, részint a kerületi lapok közléseiből tudhatják, a kamara munkásságának nagy része oda irányult, hogy ezeknek a kivételes jellegű és kivételes célzatú rendelkezéseknek zökkenőmentes keresztülvitelét biztosítsa. Különösképen utalok ebben a vonatkozásban az árúk számlázásáról és az árak kötelező megjelöléséről szóló miniszteri rendeletre, amely épen a mai napon lépett hatályba. E rendeletnek a keresztülvitelével szemben igen sok aggodalom merült fel a hétfőn tartott kamarai miniteriális értekezleten sikerült olyan értelmű megállapodást létrehozni, hogy a rendelet érvényben marad, de mindaddig, míg az elhangzott észrevételek figyelembe vételével egy végrehajtási utasítás jellegévei bíró magyarázat nem tétetik közzé, a rendelet keresztülvitelét nem fogják követelni.

Míg azonban a másutt folyó háború is a kivételes intézkedések egész sorát hozza magával, a normális életnek sem szabad megállni, sőt talán ilyen időkben kell legerősebben gondoskodni a különböző gazdasági ágazatok zavartalan menetének biztosításáról. Méltóztassanak megengedni, hogy ebben a vonatkozásban bejelentsem, hogy a kamara vezetőségének körében állandó gondoskodás tárgyát képezi a legfontosabb ősiparnak, az építkezésnek foglalkoztatása. A sajnos valóság ugyanis az, hogy míg bizonyos iparokban magas konjunktúra mutatkozik, az építőipar, legalább is a vidéken, teljeesen pang. Az iparügyi miniszteriumban kedden tartott értekezleten ezért tettük szóvá a tatarozási és modernizálási adókedvezmények ügyét, az építkezés általánosságban való előmozdítását és szegedi vonatkozásban ezért szorgalmaztuk a rendőrségi palota megépítését. Örömmel kell jelentenem azt is, hogy Varga József miniszter úr támogatása mellett a szegedi konzervgyár ügye a megvalósulás közelségébe került és szintén az ő megértő támogatásának lehet köszönni, hogy a legközelebbi időben megkezdődhetik a szegedi vágóhidnak modern hűtőházzal való kibővítése. De a legnagyobb elismerés hangján kell adóznom Szendrey László csongrádmegyei főispán úrnak is, aki beható és a megvalósulással kecsegtető tárgyalásokat folytat Csongrád vármegye egyes községeiben olyan mezőgazdaságon alakuló iparvállalatok létesítése érdekében, amelyek komoly kereseti alkalmat ígérnek az iparban szegény vidék zsellér lakosságának. Az ilyen iparoknak megtelepítése az Alföldnek ezen a vidékein annál fontosabb, mert e viszonylag sűrűn lakott vidékeken csak az ipar lesz képes a mezőgazdaság emberfeleslegét felszívni és az új munkászekeknek kereseti lehetőségeket biztosítani. Megemlítem még azt is, hogy a főttikár úr kérdésére épen kedden közölte az iparügyi miniszterium, hogy Békés vármegye déli és Csanád vármegye keleti részeiben a geofizikusok megkezdtek a földgáz kutatás munkáját, amely fokozatosan az egész Tisz—Maros szögére ki fog terjedni.

Arra kérem még önöket, igen tisztelt uraim, hogy a mai nehéz és színte napról-napra változó viszonyok mellett mentsenek fel erre az évre egy átfogó jellegű elnöki program nyújtásának kötelezettsége alól. Legyenek ellenben meggyőződve róla, hogy én és elnöktársaim, valamint a hivatal tisztviselői, igyekezni fogunk a reánk ruházott feladatoknak legjobb tudomásunk szerint eleget tenni. Az elvünk ebben a vonatkozásban az lesz, amit Teleki Pál miniszterelnök úr oly szépen fejtett ki kassai beszédében: bűnt követ el országa és nemzete ellen az, aki a mai sorsdöntő időkben nem a megértést és egységet keresi, hanem ellentéteket keres és szít azok között, akik egyformán ennek az országnak az előbbrevitelét és jövőjének biztosítását akarják szolgálni. Abban a meggyőződésben, hogy a kamara igen tisztelt tagjai is osztják ezt a felfogásomat és hajlandók ebben a szellemben támogatni a kamara működését, a kamarának mára összehívott közgyűlését megnyitom.

Van szerencsém bejelenteni, hogy a kamara egyik érdemes tagját, Telek Andort az elmúlt héten a kormányzó úr főfelmértósága kormánytanácsosi címmel tüntette ki. A kitüntetés alkalmából Telek Andor úrnak a kamara legőszintébb szerencsekívánatait tolmácsolom.

Az *elnöki bejelentéseket*, amelyek a kamarai tag uraknak már a jegyzőkönyvvel együtt megküldettek, *Pleskó* András titkár mutatja be a következőkben:

1. A magy. kir. kereskedelem- és közlekedésügyi miniszter 96.929/1939. K. K. M. sz. a rendeletét bocsjátott ki az ipari törvények hatálya alá tartozó fürdők vasárnapi munkaszünete tárgyában, amely kimondja, hogy ezekben a fürdőkben húsvét első napján, pünkösd első napján, a Szent István napját követő második vasárnapon és karácsony első napján, ha az vasárnapra esik, minden munkának szünetelni kell. Ha karácsony első napja köznapra esik, az erre a napra következő vasárnapon kell a munkának szünetelni. A rendelet további szakaszai arról intézkednek, hogy a normális vasárnapokon az ilyen fürdőkben milyen munkák végezhetők.

2. A magy. kir. kereskedelem- és közlekedésügyi miniszter 15.326/1940. K. K. M. sz. rendelettel a nyers narancsnak hámozott állapotban való árusítását tiltotta. E tilalom nem vonatkozik az étkezőhelyiségek-kezelten, január 8-án Budapesten kamaráknak a miniszteriumban tartott érteben fogyasztó által ilyen módon megrendelt narancsra.

3. A magy. kir. kereskedelem- és közlekedésügyi miniszter 14.500/1940. K. K. M. sz. rendeletben kimondotta, hogy a közvetlen fogyasztóknak árusító kereskedések körében fogyasztás céljára szolgáló mezőgazdasági terményt, terméket és cikket zárt csomagolásban csak akkor szabad raktáron tartani és forgalomba hozni, ha a csomagon az abban lévő áru tiszta (nettó) súlya a valósághoz híven a törvényes mértékben kifejezve, olvashatóan fel van tüntetve.

4. A magy. kir. kereskedelem- és közlekedésügyi miniszter 14.000/1940. K. K. M. sz. rendeletével elmondotta, hogy gőzkazánok és belső túlnyomású tartályok hivatalos vizsgálatára, valamint légnyomásos alapozási munkálatoknál a légnyomás hivatalos ellenőrzésére csak érvényes vizsgálati bélyeggel ellátott fesz mérő használható. A rendelet intézkedik a vizsgálat módjáról, érvényességének tartalmáról és a vizsgálatért fizetendő díjakról is.

5. A magy. kir. kereskedelem- és közlekedésügyi miniszter 15.000/1940. sz. rendeletével intézkedett a zárt tartályból kiszolgáltattott folyadékok mennyiségét mérő készülékek hitelesítési bélyeggel való forgalomba hozataláról. A rendelet a hitelesítés körül követendő eljárás szabályait sorolja fel.

6. A magy. kir. kereskedelem- és közlekedésügyi miniszter véleményét kért a kamarától, hogy nem lenne-e célszerű a kereskedők részére kiszolgáltatott iparigazolványokon annak feltüntetésére, hogy vajjon a szóbanlévő kereskedő nagyban, avagy kicsinyben folytat-e árusítást. A jelenlegi joggyakorlat szerint ugyanis — állapítja meg a miniszter —, hogyha az iparigazolványban nincsen kifejezett rendelkezés arra nézve, hogy kicsinyben vagy nagyban árusításra jogosít, az ily iparigazolvány birtokosa iparigazolványa alapján mind kicsinyben, mind nagyban árusíthat. A kamara a miniszterhez juttatott felterjesztésében a jelenlegi joggyakorlat fenntartását kéri és nem tartja szükségesnek és célszerűnek, hogy a jelenlegi folytonosan változó gazdasági helyzetben az iparigazolványokon a nagyban vagy kicsinyben való árusítás ténye külön feltüntetendő legyen.

7. Minthogy az utóbbi időben ismételtelen előfordult, hogy a cégbejegyzések alkalmával részvénytársaságok, szövetkezetek és korlátozott felelősségű társaságok bejegyzéseit formai okok miatt vissza kellett ítasítani, a cégbejegyzéseket ellenőrző miniszteri biztos a magy. kir. kereskedelem- és közlekedésügyi miniszter hozzájárulása mellett alapszabálymintát készített a részvénytársaságok és szövetkezetek és szerződés-mintát a korlátozott felelősségű társaságok részére. Ezek az alapszabály és szerződésminták a kamara irodájában a hivatalos órák alatt megtekinthetők.

Az elnöki jelentésekhez hozzászólva Kóti Lajos (Hódmezővásárhely) azt panaszolja, hogy míg egyik oldalon az építőiparban kevés a munkaalkalom, a másik oldalon ott, ahol munka volna, anyaghiány miatt nem lehet dolgozni. Így Hódmezővásárhelyen határozott téglahiány van, amit azoknak a szociális intézkedéseknek kell tulajdonítani, amelyek megnehezítették a téglagyárak munkáját. Ez pedig a jelen pillanatban annál nagyobb veszedelem, mert az áradások és vadvizek tömérdek tanyai és falusi házat tettek tönkre és ezeknek a pótlása rendkívül sürgős volna. — Hajdú Sándor (Orosháza) az előtte szóló tájékoztatására elmondja, hogy az árkormánybiztosság néhány nappal ezelőtt megállapította a tégláárakat és így minden remény megvan rá, hogy a téglagyárak dolgozni kezdenek és az anyaghiány mihamarább meg fog szűnni. — Joannovics Ferenc (Csongrád) szükségesnek látná annak elrendelését, hogy az elpusztult vályogházak helyébe csak téglaházakat építhessenek. Ennek lehetővé tétele érdekében kötelezni kellene a téglagyárakat, hogy a kisembereknek a téglát olcsóbb áron adják. — Kővári Jenő (Békéscsaba) azt panaszolja, hogy az árkormánybiztosság rendkívül lassan követi a tényleges áralakulást. Vannak külföldi cikkek, amelyeknél az áremelkedés 1939. augusztus 26 óta, amely nap az árrögzítés kezdetét jelenti, már száz százalékkal emelkedtek, anélkül, hogy a kormánybiztosság erről és más hasonló áremelkedésekről tudomást vett volna. Egyáltalán nem túlzás, ha azt állítja, hogy a fűszer és gyarmatárúszakmában a nagyobb kereskedők már raktáruk értékének huszonöt százalékát leadták. A kereskedők a sokszor bizonytalan rendelkezések miatt féllábbal a börtönben állanak. Szükségesnek látja, hogy a minisztériumban és az árkormánybiztosságnál tartani szokott értekezleteken a kamara képviselői nagyon nyomatékosan mutassanak rá ezekre a körülményekre és igyekezzenek elérni, hogy az árkormánybiztosság munkája jobban simuljon hozzá az élet követelményeihez.

Rainer Ferenc elnök reflektálva a felszólalásokra, rámutat, hogy az április 8-án megtartott iparügyi miniszteri értekezleten nemcsak a vidékre, hanem Budapestre vonatkozóan is hangzottak el olyan panaszok, hogy az építetőknek nem áll elég téglá a rendelkezésükre. A kamara a tégláarak megállapítása ügyében több ízben interveniált az árkormánybiztosságnál és a szegedi és Szeged környéki téglagyárak ár-megállapítása épen néhány nappal ezelőtt meg is történt. A jelen pillanatban a téglagyárak munkájának megkezdését megnehezíti, hogy az agyagbányák sok helyütt víz alatt állanak. Ha ez megszűnik, remélhető, hogy a munka terjes erővel meg fog indulni. Ami Joannovics Ferencnek azt a kérdését illeti, hogy az elpusztult vályogházak helyébe csak téglaházak legyenek építhetők, közli az elnök, hogy Varga József iparügyi miniszter, aki Teleki Pál miniszterelnökkel együtt három nappal ezelőtt látogatta meg a Szeged környéki árvízszülytotta területet, máris olyan intézkedést helyezett kilátásba, hogy ezeknek az épületeknek az alsó részét csakis téglából szabad építeni. Egyebekben az a nagyszabású akció, amely a kormányzó úr kezdeményezéséből kifolyóan az árvízszülytotta vidékek felsegélyezésére megindult, hivatva van szolgálni azt a célt is, hogy azok az emberek, akik házukat elvesztették, megfelelő építő anyaghoz jussanak. — Tonelli Sándor dr. főtitkár Kővári Jenő felszólalására válaszolva ismerteti a kormány árpolitikájának szempontjait, amelynek keretében két rendkívül nehéz szempontot kell egymástól összeegyeztetni. Az egyik az ipar és kereskedelem méltányos hasznának biztosítása, a másik ellenben a gyors ár-emelkedés megfékezése, hogy elkerülhessük az infláció veszedelmét, amely a magyar középosztályt egy ízben már tönkretette. Az árkormánybiztosság a legtöbb esetben azt a gyakorlatot követi, hogy a beszerzési ár tényleges emelkedését tudomásul veszi, de az ilyen emelkedés után külön hasznot felszámítani nem enged. Ebből következik természetesen az iparos és kereskedők haszonspáciumának összeszűkülése.

Kővári Jenő (Békéscsaba) ujólagos felszólalásában arra hitakozik, hogy ezeket a körülményeket a kereskedők is nagyon jól ismerik, az adókiivető hatóságok azonban nem akarják tudomásul venni a haszonszázalékoknak ezt az összezsugorodását és a hasznot akkor is az össz forgalom után kalkulálják, mikor az árkormánybiztosság intézkedései folytán a cikkek egész soránál a hasznos a gyakorlatban teljesen megszűnt. Gondoskodni kellene, hogy ugyanannak az államnak a különböző szervei tudomást vegyenek egymás működéséről. — Danner János (Szeged) igazolja Kővári Jenőnek azt az állítását, hogy az adóhatóságok a haszon összezsugorodásáról egyáltalán nem vesznek tudomást. Kéri az elnökséget, hogy járjon el a kereskedelemügyi miniszternél abban az irányban, hogy a rendeletek a szakértő körök és ezek között első sorban a kereskedelmi és iparkamarák meghallgatása után bocsátassanak ki. Ha ez megtörténnék, akkor nem állanának elő olyan

esetek, mint az árúk számlázásáról és az árak megjelöléséről szóló rendeletnél, ahol utólag kell majd az elkövetett hibákat reparálni. — *Szeitz Ferenc* (Szeged) rámutat arra, hogy amíg az árú régebbi értékéhez viszonyítva csekély az áremelkedés, nem veszedelmes, ha az árkormánybiztosság ezen emelkedés után nem enged külön hasznót felszámítani. Ha azonban a cikkek egész soránál bekövetkezik az árak megduplázódása, ez a rendszer nem lesz többé fenntartható, mert a kereskedők teherbíróképessége össze fog roskadni alatta. — *Kovácsik Pál* (Békés) az utánpótlási ár elvének elismerését sürgeti és azt kívánja, hogy az árkormánybiztosság által engedélyezett áremelések minden esetben a régi készletből származó árúkra is vonatkozzanak. — *Markovics Szilárd* (Szeged) példa gyanánt említi fel, hogy mm-kint eredetileg 105 pengős olajra az árkormánybiztosság 48 pengő felárat engedélyezett, ami a gyakorlatban azt jelenti, hogy a kereskedőknek tényleges haszna az olajnál körülbelül a felére csökkent. — *Varga Mihály* (Szeged) azt kéri az elnökségtől, hogy illetékes helyen mutasson rá az árelemzések körül követett eljárás gyorsításának szükségességére. Szükségesnek látná, hogy minél előbb jelenjék meg a felszámítható haszonkulcsot szabályozó rendelet és csak ennek megjelenése után történjék intézkedés az árúk számlázásáról és az árak kötelező megjelöléséről szóló rendelet életbe léptetésére vonatkozólag.

Az *elnök* bejelenti, hogy az összes felszólalások előjegyzésbe vétettek és a minisztériumban, valamint az árkormánybiztóságnál legközelebb megtartandó értekezleteken a kamara képviselői gondoskodni fognak az elhangzottak kellő kidomborításáról. — A közgyűlés az elnöki bejelentéseket tudomásul veszi.

III. *Tonelli Sándor dr.* főtitkár a hivatal működéséről szóló jelentést a következőkben terjeszti elő:

A legutolsó közgyűlés óta a kamara a következő hivatalos eljárásoknál képviseltette magát:

Tonelli Sándor dr. főtitkár január 4-én Budapesten kereskedelemügyi minisztériumban a közéletmezés országos megszervezése ügyében tartott értekezletén, január 8-án Budapesten kamaráknak a minisztériumban tartott értekezletén, január 11-én Baján a polgármesteri hivatalban, 13-án Szentesen a főispáni hivatalban megbeszélésen, *Pleskó András* titkár január 10–14-én Oroszában, Békéscsabán, Gyulán és Szarvason mestervizsgák fogantatosításán és a polgármesteri és főszolgabírói hivatalokban történt tárgyaláson, *Tonelli Sándor dr.* főtitkár január 15-én Budapesten az árkormánybiztóságnál és kereskedelemügyi minisztériumban tartott értekezleten, 17-én Makón a polgármesteri hivatalban tartott megbeszélésen, 22-én Budapesten a Közérdekeltségek Felügyelő Hatóságánál és az árkormánybiztóságnál tartott értekezleten, *Pleskó András* titkár január 18-án és 19-én Hódmezővásárhelyen, Békéscsabán, Gyulán polgármesteri hivatalokban megbeszéléseken, *Tonelli Sándor dr.* főtitkár január 23-án Budapesten a kereskedelemügyi minisztériumban tartott értekezleten, *Cserzy Mihály dr.* titkár január 25-én Hódmezővásárhelyen mestervizsgák fogantatosításán, *Tonelli Sándor dr.* főtitkár január 30-án Budapesten a kereskedelemügyi minisztériumban tartott értekezleten, *Pleskó András* titkár január 30-án

Budapesten az iparügyi minisztériumban és a Máv. Igazgatóságánál történt megbeszélésen, Tonelli Sándor dr. főtitkár február 5-én Budapesten főtitkári értekezleten és az árkormánybiztosságnál történt értekezleten, Pleskó András titkár február 6—7-én Budapesten a kereskedelemügyi és iparügyi minisztériumban, Tonelli Sándor dr. főtitkár február 12-én Budapesten a kereskedelemügyi minisztériumban tartott értekezleten, Pleskó András titkár február 12-én Budapesten a bányászati és kőszelvények elosztás ügyében, Tonelli Sándor dr. főtitkár február 19-én Budapesten kereskedelemügyi minisztériumi és főtitkári értekezleten, Tonelli Sándor dr. főtitkár március 4—6-án Budapesten kereskedelemügyi, iparügyi minisztériumokban, árkormánybiztosságnál és a kamarában tartott értekezleten, Ikrényi Bertalan dr. fogalmazó március 18—20-án Békéscsabán mestervizsgák foganatosításán, Tonelli Sándor dr. főtitkár március 17—18-án Budapesten az árkormánybiztosságnál és miniszteri értekezleten, április 1-én Budapesten az árkormánybiztosságnál, minisztériumban és kamarában értekezleten, Ikrényi Bertalan dr. fogalmazó április 1—2-án Makón mestervizsgák foganatosításán, Cserzy Mihály dr. április 2—4-én Hódmezővásárhelyen a mestervizsgáztató bizottságok fogadalomtételénél és mestervizsgák foganatosításán, Ikrényi Bertalan dr. fogalmazó április 5—6-án Csongrádon és Szentesen, Pleskó András titkár április 6—7-én Szarvason mestervizsgák foganatosításán, Rainer Ferenc elnök és Tonelli Sándor dr. főtitkár április 8-án a kereskedelemügyi, április 9-én az iparügyi minisztériumban értekezleten, Ikrényi Bertalan dr. fogalmazó április 8—11-én Baján, Cserzy Mihály dr. titkár április 11-én Hódmezővásárhelyen mestervizsgák foganatosításán vett részt.

1939. december 29-én tartott közgyűlés óta befolyt kamarai illeték 29.023 pengő 18 fillér.

Ugyanezen idő alatt beérkezett 5418 ügydarab, kiment 5551 ügydarab.

A formális jelentéshez kapcsolódva bejelenti még a főtitkár, hogy ez alkalommal az előkészítő bizottság ülése és a közgyűlés között azért hagyott az elnökség hosszabb időköz, mert április 8-ra tűzte ki a kereskedelemügyi minisztérium, április 9-re pedig az iparügyi minisztérium a szokásos havi kamarai értekezletet és célszerűnek látszott, ha a közgyűlésen már ezeknek az értekezleteknek a tárgyalásairól is lehet számolni. Vannak ezeknek a bizalmas jellegű értekezleteknek természetesen olyan tárgyai, amelyek nem alkalmasak a nyilvános tárgyalásra és így csak a címüket lehet megemlíteni. Így mindkét minisztériumban szóba kerültek a *háborús gazdálkodás személyi és tárgyi kérdései*, a *közellátás és anyagellátás* ügyei, valamint a termelő munka zavartalan folytatására vonatkozó intézkedések. A kereskedelemügyi minisztériumban, miként azt már az elnök úr említette, részletesen letárgyalták az *árak számlázásáról és az árak kötelező megjelöléséről* szóló miniszteri rendelet ügyét, amelyre vonatkozóan sikerült a kereskedők megnyugtatóra alkalmas megállapodást létesíteni. Nyomatékosan meg kell azonban mondani, hogy a halasztás nem terjed ki a kirakati árak feltüntetésére és az élelmiszerárak jegyzékének kifüggesztésére. Az iparügyi miniszteri nap tárgysorozatán szerepeltek többek között az *iparosok öregségi biztosítása*, az *építkezések előmozdítása* átalakítási, tatarozási és házadókedvezmények nyújtásával, a *kivitellel foglalkozó kisiparosok hitelezése*, az 1940. december 31-én megtartandó *népszámlálás ipari statisztikai felvételének* ügye, a kis-

ipar és gyárpar nyersanyagszükségletének biztosítása, a Nemzeti Ön-
 állósítási Alap ügyei, a közszállítási keresetek haladéktalan kifizeté-
 se, a mestervizsgákra vonatkozó pótrendelet kiadása és végül az alföl-
 di földgáz kutatás ügye, amely különösen a szegedi kamarai kerület
 egyes részeit érdekli a legközvetlenebb módon.

A főtitkár jelentése tudomásul szolgál.

IV. A háború és az összeomlás után összeült első magyar nem-
 zetgyűlés 1920 március elsején választotta meg *vitéz nagybányai Hor-
 thy Miklóst* Magyarország kormányzójává. Az a húszesztendő, melyet
 vitéz nagybányai Horthy Miklós Magyarország kormányzói székében
 töltött, a háborúban meggyengült és a békeszerződéssel megcsonkított
 Magyarország ujjíteremtésének és megerősödésének volt az ideje. Az
 egész ország közvéleménye a bensőséges szeretet és ragaszkodás érzé-
 sével készült a Kormányzó Ur húsz esztendő jubileumának a megün-
 neplésére. A közvélemény tiszteletben volt köteles azonban tartani a
 Kormányzó Urnak az évforduló előtt néhány nappal kifejezésre jut-
 tatott azon óhaját, hogy a jelenlegi nehéz viszonyok között a za-
 jos ünneplések elmaradjanak és csak csendes megemlékezés juttassa
 kifejezésre az évforduló ünnepét.

Teleki Pál gróf miniszterelnök úr a kormányzó úr óhajátának
 megfelelően a maga részéről az ünneplésnek azt a formáját választot-
 ta, hogy a jubiláris évforduló alkalmából február 29-én délután 6 óra-
 kor rádióbeszédet intézett az ország népéhez, melyben méltatta a kor-
 mányzó úr húsz éves országlásának jelentőségét. A szegedi kereske-
 delmi és iparkamara elnöksége leghelyesebbnek vélte, ha az ünneplés-
 nek erre a módjára hívja fel a kamarai kerület valamennyi ipartes-
 tületének, kereskedelmi egyesületének és minden kereskedelmi és ipari
 alakulásnak a figyelmét. Mindezekhez a szervezetekhez néhány nappal a
 jubileum előtt a kamara körlevelet intézett, amelyben felhívta őket, hogy
 február 29-én délután félhat órára rendkívüli közgyűlést hívjanak össze,
 amelynek egyetlen tárgya legyen a miniszterelnök úr beszédének együt-
 tes meghallgatása és minden további program és határozathozatal nélkül
 bensőséges megemlékezés a kormányzó úr húsz esztendő államfői műkö-
 déséről. Felkérte a kamara az összes alakulásokat, hogy erről a gyű-
 lésről jegyzőkönyvet vegyenek fel, amely kifejezésre juttatja a testü-
 let vagy egyesület háláját a kormányzó úr működéséért és ragaszko-
 dását a kormányzó úr személye iránt. Kérte a kamara elnöksége, hogy
 a gyűlésekről felvett jegyzőkönyvet megőrzés végett beküldjék. A ka-
 mara elnökségének ez a felhívása visszhangra talált az egész kamarai
 kerületben és a jubiláris alkalomból csaknem az összes ipari és keres-
 kedelmi alakulások megtartották rendkívüli közgyűlésüket. Ennek a
 közgyűlésnek a megtartásától csak azok az alakulások tekintettek el,
 amelyek már előzetesen városuk vagy községük által rendezett ha-
 sonló összejövetelen való részvételüket jelentették be. A kamarához
 a következő testületek és egyesületek küldötték be a húsz éves jubi-
 leum alkalmával tartott közgyűlésük jegyzőkönyvét:

- Bácsbokod és vidéke ipartestület.
- Baja és vidéke ipartestület.
- Bajai kereskedelmi kaszinó.
- Battonya és vidéke ipartestület.
- Békéscsabai kereskedelmi csarnok.
- Békési ipartestület.
- Békési kereskedelmi kör.
- Békéssámsoni iparoskör.
- Bucsatelepi iparosok és kereskedők egyesülete.
- Csanádpalotai kereskedők egyesülete.
- Csanyteleki iparcsok és kereskedők egyesülete.
- Csongrádi ipartestület.
- Csongrádi kereskedők egyesülete.
- Eleki kereskedők egyesülete.
- Felsőszentiváni iparosok és kereskedők olvasóköre.
- Füzesgyarmati iparoskör.
- Gyomai ipartestület.
- Gyulai Baross szövetség.
- Gyulavári iparoskör.
- Hódmezővásárhelyi kereskedelmi testület.
- Jánoshalma és vidéke ipartestület.
- Jánoshalmi kereskedők egyesülete.
- Kelebiai iparos-olvasóköre.
- Kiskundorozsmai járási ipartestület.
- Kisteleki ipartestület.
- Kondorosi önálló iparosok egyesülete.
- Kunágotai iparosok és kereskedők otthona.
- Kübekházi ipartársulat.
- Magyarbánhegyesi ipartársulat.
- Makó és vidéke ipartestület.
- Makói kereskedelmi kör.
- Makói kereskedők egylete, mint az O.M.K.E. csanádmegyei körzete.
- Medgyesháza és vidéke ipartestület.
- Mélykúti ipartestület.
- Mezőkovácsházi járási ipartestület.
- Mindszenti járási ipartestület.
- Nagybánhegyesi iparosok és kereskedők köre.
- Orosháza és vidéke ipartestület.
- Orosházi kereskedelmi kör.
- Országos bércseplők és géptulajdonosok orosházi csoportja.
- Pusztamérgesi iparoskör.
- Szarvasi iparoskör.
- Szarvasi járási ipartestület.
- Szarvasi kereskedők egyesülete.

Szarvas: Fűszerkereskedők országos egyesületének szarvasi körzete.

Szeged: Alföldi utazók és kereskedők egyesülete.

Szeged-alsóközponti iparoskör.

Szeged-felsővárosi iparoskör.

Szegedi kereskedelmi alkalmazottak egyesülete.

Szegedi kereskedők egyesülete.

Szegedi kereskedők szövetsége.

Szegedi ószerkereskedők egyesülete.

Szeghalmi járási ipartestület.

Szentes és vidéki ipartestület.

Szentesi kereskedők egylete.

Szentetornyai és gyopárhalmi iparoskör.

Torontáli járási ipartestület, Szőreg.

Tótkomlós és vidéke ipartestület.

Ujkigyósi iparosok és kereskedők olvasóköre.

Ujszőregi ipar és mezőgazdasági munkások köre.

Ezeknek a közgyűléseknek a megtartásáról a kamara elnöksége jelentést tett a kabinet irodának és egyidejűleg felíratban a kamara kerületének egész iparos és kereskedő társadalma nevében ragaszkodásának, szeretetének és hódolatának adott kifejezést a kormányzó úr jubileuma alkalmából. A történt bejelentés alapján közölte a kabinet iroda, hogy az országlásának huszadik évfordulója alkalmából kifejezett szerencsekívánatokért a kormányzó úr őfőméltósága szívélyes köszönetet mondott. Kéri az elnökség, hogy e bejelentést tudomásul venni és a kormányzó úr személye iránt érzett tiszteletet és ragaszkodást a mai ülés jegyzőkönyvében is megörökíteni méltóztassék. — A közgyűlés a bejelentést egyhangúlag tudomásul veszi és az elnökség javaslatát határozattá emeli.

V. Bohnert József magy. kir. kormányfőtanácsos, a Békésmegyei Takarékpénztár vezérigazgatója, aki a kamara kereskedőosztályának vidéki csoportjában az V. B. kúriába választatott be, Budapestre történt elköltözése folytán kamarai tagságáról lemondott. Az elnökség javasolja a közgyűlésnek, hogy a lemondást tudomásul venni és a lemondás folytán megüresedett tagsági helyre, mint a kereskedő osztály vidéki csoportjának ugyanazon kúriájában legtöbb szavazatot nyert póttagot, vitéz Csongor Árpádot, az Arad—Csanádi Takarékpénztár rt. vezérigazgatóját Makóról rendes tagul behívni méltóztassék. — Az ülés hozzájárulása mellett az elnök ilyen értelemben mondja ki a határozatot.

VI. A magy. kir. belügyminiszter 317.691/1940 sz. rendeletével megengedte, hogy Osznovits István kamarai tag családi nevét *Orsósra* változtassa át. A kamara elnöksége a névváltoztatásnak a kamara nyil-

vántartásaiban való keresztülvitele iránt intézkedett. — Tudomásul szolgál.

VII. A kereskedelem- és közlekedésügyi miniszter úr véleménynyilvánítás céljából megküldötte kamaránknak a budapesti drogisták ipartestülete kívánságára elkészített rendelettervezetet, amely a *drogériaiparban és a gyógyárú nagykereskedésben a tanoncok alkalmazását* Budapesten és környékbeli városokban és községekben a pályára való alkalmasságát szakbizottság által történt megállapításától teszi függővé. Ilyen alkalmasság vizsgáló szakbizottságot a rendelettervezet szerint Budapesten állítanának fel. A rendelettervezet azt az intézkedést is tartalmazza, hogy a jövőben az eddig megkívánt 6 középiskola helyett a szóbanlevő tanoncok négy középiskola elvégzése mellett is alkalmazhatók legyenek. A rendelettervezetben foglaltakat érdekeltségünkkel tárgyalás alá vettük és ennek során az a felfogás alakult ki, hogy a szakma szempontjából feltétlenül az volna a kívánatos, ha az iskolai képesítés nem csökkentetné, hanem felemelné oly módon, hogy ebben a szakmában csakis érettségi bizonyítvánnyal rendelkező személyeket lehessen tanoncul szerződtetni. Ebben az esetben ha ezt a megoldást a kereskedelemügyi miniszter nem látná keresztülvihetőnek, úgy a képesség vizsgáló bizottság alakítását a vidéki érdekeltség részére is szükség volna felállítani, még pedig minden kamarai székhelyen egy-egy képességvizsgáló bizottságot. A drogista mesterképző tanfolyam létesítését, — amennyiben annak előfeltételei a vidéken biztosítható, — a vidék részére ugyancsak biztosítani kellene. Az elnökség javasolja, hogy az érdekeltség felfogásának megfelelő véleményes javaslatot adjon a kamara a kereskedelemügyi miniszternek. — A közgyűlés magáévá teszi az elnökség javaslatát.

VIII. Az iparügyi miniszter hivatali elődje 1939. májusában 10.066/1939. sz. a. rendeletet adott ki, amely a *fehérneműkészítést* a férfiak részére általában képesítéshez kötött iparrá nyilvánította, míg a nők részére a szerint, hogy a munkát a megrendelő lakásán, vagy saját műhelyében végzik, illetőleg alkalmazottat tartanak, bér munkának, szabad iparnak, vagy képesítéshez kötött iparnak nyilvánította.

A rendelet kibocsátása óta eltelt idő óta ipari érdekeltségünk köréből érkezett felszólamlások, valamint szerzett tapasztalataink alapján azt a kívánságot kell felállítanunk, hogy a szóbanlevő rendelet vonassék vissza és állítsák vissza a fehérneműkészítők által is kívánt korábbi állapotot.

Ez a rendelkezés különleges megszorításainál fogva ipartörvényünknek a képesítésre vonatkozó rendelkezéseivel és az 1884. óta kialakult gyakorlatával ellentétesnek látszik, valamint ez a rendelet a háznál dolgozó nőket kivette az iparúzők sorából és bér munkásnak minősítette. A többi szakmákban is megindult a jogesulatlan iparúzők részéről az a törekvés, hogy analógia útján őket is mentesítsék az ipar-

jogosítvány váltásától. Ezt a felfogást egyes iparhatóságok és kihágási bíróságok is elfogadták és az a küzdelem, amely a háború utáni években a jogosulatlan iparüzés leküzdése terén folyt, nemcsak megnehezedett, de úgyszólván kilátástalanná vált. Tekintettel arra, hogy a szóbanlevő rendelkezés a többi ipari szakmák szempontjából is sérelmes, de maguk az érdekelt fehérenemű iparosok is kíváncsian látnák, javasolja az elnökség, miszerint mondja ki a közgyűlés, hogy a rendelet visszavonása érdekében felterjesztéssel forduljon a kamara a m. kir. iparügyi miniszter úhoz. — A közgyűlés az elnökség javaslatához hozzájárul.

IX. *A hideg ételek díszítése, összeállítása és forgalombahozatala* tárgyában a kereskedelemügyi miniszter rendelkezést kíván kiadni, amelyet véleményezés céljából kamaránknak megküldött. E szerint hideg ételeknek különféle díszítéssel történő összeállítása és forgalombahozatala, ha az összeállítás főzéssel, vagy sütéssel történik, a vendéglőipar, ha pedig az összeállítás főzéssel, vagy sütéssel egyáltalán nem kapcsolatos, annak a kereskedőnek üzletkörébe tartozik, aki az összeállításhoz használt hideg ételek forgalombahozatalával foglalkozik. A kifőző iparos ezeknek a munkáknak végzésére jogosítva nem volna. A felmerült kérdésben meghallgattuk az érdekelt szakmabeli iparossainkat és kereskedőinket, amelynek alapján javasoljuk, mondja ki a közgyűlés, hogy a kereskedelemügyi miniszter úr leírátában foglaltakat magarészéről is helyesnek látja azzal a kiegészítéssel, hogy az egészen egyszerű semminemű szakképzettséget nem igénylő tojás, füstölt húsok kifőzését, valamint az izesítés nélkül történt egyszerű kisütést szerzett jogon meghagyja azoknak a kereskedőknek is, akik a rendelet kibocsátása idején ezzel foglalkoztak. — A közgyűlés magáévá teszi az elnökség javaslatát.

X. A magy. kir. kereskedelem- és közlekedésügyi miniszter a *rőfös-, a rövidárú és a textilkereskedők üzletköre* tárgyában leíratot intézett a kamarához. Felhívta a miniszter a kamarát, hogy állapítsa meg és jelentse, hogy a törvényes rendelkezés alapján kialakult gyakorlat szerint általában milyen árúkkal, vagy árúcsopottal kereskedés tartozik a rőfös, továbbá a rövidárú és végül a textilkereskedők üzletkörébe. Felhívta egyben a kamarát arra is, hogy állapítsa meg és jelentse azt is, hogy a kamara területén folytatott gyakorlat szerint a rőfösárúkkal kereskedés gyakorlására jogosító iparigazolvány alapján selyemszöveteket, férfi és női ruházati cikket, továbbá asztalneműket szabad-e forgalombahozni, valamint hogy a textilárúkkal kereskedés gyakorlására jogosító iparigazolvány alapján posztóanyagokkal, gyapjúsövetekkel, szőnyegekkel, függönyökkel, divatickekkel szabad-e kereskedni.

A kamara elnöksége megkeresést intézett a kamara kerületébe tar-

tozó érdekelt nagyobb kereskedő cégekhez, melyek véleményét kérte a miniszteri leírásban foglalt gyakorlati kérdésekre vonatkozóan.

A megkeresett cégek túlnyomó része be is küldötte véleményét, amelyek ha bizonyos vonatkozásban eltérőek is, általánosságban megegyeznek abban, hogy a rőfös és textilkereskedeés tulajdonképpen ugyanegy fogalmat fed és így külön textilkereskedésről beszélni nem lehet. Viszont a beérkezett válaszok általánosságban megegyeznek abban is, hogy a rövidárúkereskedeés üzletkörébe a textiliákból készülő női és férfifehérműek, harisnyák, egyéb kész kötöttárúk, gomb, csipke, szallag, bizonyosfajta acélárúk, gyűszű, olló, varrótűk tartoznak. A kamara elnöksége az összes válaszok beérkezése és ezek összegegyeztetése után teszi meg felterjesztését a m. kir. kereskedelem- és közlekedésügyi miniszterhez.

Gombos István (Szeged) szóváteszi a divatkereskedők szövetárúkkal történő kereskedését, melyet azért kifogásol, mivel a divatárúkereskedők szöveteladásával kapcsolatosan ruhák elkészítésére is vesznek fel megrendelést, amelyet a képesített iparosság érdekében eltiltandónak tart. Hivatkozik a Fischer és Pártos szegedi cég ilyen irányú ténykedésére. Korda Jenő (Szeged) valóban kifogásolhatónak tartja a textilkereskedők burkolt szabóipari ténykedését, melynek jellemzéséül felhossa, hogy éppen most egy szegedi textilkereskedő cég szabóiparos alkalmazottai sztrájkba léptek. Ezzel szemben kijelenti, hogy legjobb tudomása szerint annál a cégnél, amelyet Gombos István kamarai tag említett kifogásolható munka nem folyik. — Szeitz Ferenc (Szeged) szigorítást javasol, melynek lényege az lenne, hogy a divatárúkereskedések szövetárúsításról tiltassanak el, ami által megakadályozhatók lennének abban, hogy ruhák elkészítésére megrendeléseket vehessenek fel. — Hajdú Sándor (Orosháza) a megrendelőt is büntethetőnek tartja. — Rainer Ferenc elnök bejelenti, hogy a kamara felterjesztését az elhangzottak figyelembe vétele mellett fogja megtenni.

XI. A szegedi kereskedelmi és iparkamara első ízben 1936 szeptember 24-én tartott teljes ülésén Telek Andor kamarai tag indítványára foglalkozott a szabott árak szélesebb körben való bevezetésének ügyével. Az ülésből kifolyólag a kamara felterjesztést intézett a kereskedelemügyi miniszterhez, amelyben kifejtette, hogy a szabott árak rendszere kétségtelenül a közvetlen fogyasztók részére történő eladásnak legfejlettebb, legmegfelelőbb és leginkább megnyugtatóbb formája. Kifejezésre jutatta azonban a kamara felterjesztésében azt is, hogy a szabott árak rendszerének az egész vonalon való érvényesítése első sorban nevelés kérdése, amely nevelésnek egyaránt ki kell terjedni az előadóra és a vásárlóra. Ezen az alapon a kamara annak a meggyőződésének adott kifejezést, hogy rendeleti úton a szabott árak bevezetését kikényszeríteni nem lehet, hanem önkéntes elhatározás és egy külön szabott ár szervezet megalakítása révén kell a rendszert először

szélesebb körökre kiterjeszteni, azután a lehetőség szerint általánosítani.

A minisztériummal lefolytatott tárgyalás alapján az 1937. április 15-én tartott teljes ülés egy szabott ár tervezetet fogadott el, amelyet jóváhagyás végett a kamara ismét a kereskedelemügyi miniszter elé terjesztett. Ugyan ilyen, illetőleg ehhez hasonló szabott ár tervezeteket készítettek a többi kereskedelmi és iparkamarák is. Mindezekre a tervezetekre a kereskedelemügyi miniszter észrevételeit 1938 október 21-én kelt 7111/1938. számú leírataiban tette meg és az igazságügyminisztériummal lefolytatott tárgyalás alapján kifejtette azokat a jogi és gazdasági szempontokat, amelyek mellett kamarakerületenként egy szabott ár egyezmény életbeléptetését lehetőknek tartja. Ebben a leírataiban többek között azt is kifejtette a miniszter, hogy szükségesnek látja a szabott ár szervezetbe való belépés jogának biztosítását olyan közvetlen fogyasztók részére árusító iparosok részére is, akik hajlandók magukat a szervezet intézkedéseinek alávetni.

A miniszter jogi természetű kívánalmainak figyelembe vételével a kamara egy együttes szabott ár tervezetet készítettek, amelyet — azonos szövegről lévén szó, — valamennyi kamara nevében a budapesti kereskedelmi és iparkamara mutatott be jóváhagyás végett a kereskedelem- és közlekedésügyi minisztériumnál. A miniszter ezt a tervezetet bizonyos kisebb változtatásokkal jóváhagyta, úgy hogy a szabott ár szervezet életbeléptetésének nincsen akadályja. Az ilyenformán előzetes miniszteri jóváhagyással már ellátott szabott ár tervezet a következő:

A Szegedi Kereskedelmi és Iparkamara szabottár szervezetének szabályzata.

1. Azt a kereskedőt vagy iparost, aki közli a kamarával, hogy csatlakozni kíván a kamara szabottár szervezetéhez (Sz. Á. Sz.) és aláírásával kötelezi magát, hogy a jelen szabályzat minden pontját elfogadja és betartja, a kamara az aláírás megtörténtével a Sz. Á. Sz.-be beléptetnek tekinti.

2. A felvétel igazolásául a kamara névre (cégre) szóló belépési tanusítványt állít ki, amelyet ajánlott levélben küld meg az érdekeltnek.

3. Az a kereskedő vagy iparos, aki így a Sz. Á. Sz.-hez csatlakozott, köteles a szabottár bevezetése napjától kezdve üzletében és kirakatában feltűnő helyen — legalább egyik főkirakatában — a kamara által ebből a célból rendelkezésre bocsátott Szabottár-táblát elhelyezni.

4. Az a kereskedő vagy iparos, aki a Sz. Á. Sz.-hez csatlakozott, jogosult levelezésében és számláin azt a körülményt, hogy a Sz. Á. Sz. tagja, feltüntetni.

5. A kamara a Sz. Á. Sz.-be belépett kereskedőkről és iparosokról nyilvános törzskönyvet vezet.

6. Az a kereskedő vagy iparos, aki a Sz. Á. Sz.-be belépett, köteles attól a naptól kezdve, amelyen a belépési tanusítványt kézhez vette, üzletében szabott áron eladni.

7. A szabottár az az ár, amelyet az eladó a vevőtől kér.

Jelenti a készpénzfizetéses árat. Ebből árendegymény kasszaszamló címén sem adható. Ha a fizetés késedelmesen történik, avagy hitelezés esetében, az eladó a vevőtől kamatot (vagy kezelési költséget) számíthat fel.

8. A szabottár nem jelent árrögzítést. A Sz. Á. Sz.-hez csatlakozott keres-

kedő és iparos a mindenkor eladási árat az érvényben lévő árszabályozás ke-
retein belül tetszése szerint állapíthatja meg.

9. A Sz. Á. Sz.-be belépett kereskedők és iparosok a kamara rendes tagjai
közül tizenkétfagú Szabottár Intézőbizottságot választanak.

Ha az ellen a kereskedő vagy iparos ellen, aki a Sz. Á. Sz.-hez csatlako-
zott, a kamaránál panaszt tesznek, hogy a hirdetett szabottárat nem tartotta be,
a kamara elnöksége a panaszt a Szabottár Intézőbizottság elé terjeszti.

10. Ha a Szabottár Intézőbizottság megállapítja, hogy a panasz helyiálló,
a kamara elnöksége ezen az alapon az illetőt az 5. pont szerint vezetett Sza-
bottártörzskönyvből törli és a 3. pont szerint kiadott Szabottár-táblát tőle ha-
ladéktalanul bevönja.

11. A kamara elnöksége a Szabottár Intézőbizottság döntését a kereskede-
lem- és közlekedésügyi, az iparügyi és a pénzügyminiszter urakkal közli.

12. A Szabottár Intézőbizottság határozata nem fosztja meg a feleket at-
tól a joguktól, hogy esetleg a rendes (választott) bíróságnál az 1923.V. tc. alap-
ján keresetet indíthassanak.

13. Aki a Sz. Á. Sz.-ből ki akar lépni, tartozik e szándékát a kamara el-
nökségével személyesen vagy ajánlott levélben közölni és egyidejűleg a kamarai
Szabottár-táblát visszaszolgáltatni.

Tartozik továbbá a Sz. Á. Sz.-be történt felvételét igazoló belépési tanu-
sítványt is visszajuttatni a kamarához.

Azt a megjelölést, hogy a Sz. Á. Sz.-nek tagja, a kilépő levelezésén és
számjain egyidejűleg abbahagyni tartozik.

14. Azok a kereskedők vagy iparosok, akik a törzskönyvből a 11. pont ér-
telmében töröltettek három, akik önként lépnek ki a Sz. Á. Sz.-ből, egy éven
át nem kérhetik újból való felvételüket a Sz. Á. Sz.-be.

Az elnökség ezt a szabályzatot a közgyűlés meghívójával együtt
a kamarai tag uraknak megküldötte és az előkészítő bizottság ülésén
bemutatta. Tekintettel arra a körülményre, hogy a budapesti kereske-
delmi és iparkamara, amely elsőnek kapta meg a miniszter által jóvá-
hagyott szabályzatát már életbe is léptette, továbbá tekintettel arra a
körülményre, hogy minden változtatás újabb és hosszadalmas tárgya-
lásokat tenne szükségessé és ennek a régóta sürgetett ügynek csak az
elodázását jelentené, az elnökség javasolja, hogy a tervezetet válto-
ztatlanul elfogadni és a szegedi kereskedelmi és iparkamara szabott ár
szervezetének megalakítását kimondani méltóztassék. Javasolja együt-
tal az elnökség azt is, hogy a tizenkét tagú intézőbizottság tagjaivá a
következő kamarai tagokat megválasztani méltóztassék:

Bruckner Ede vaskereskedő, Szeged,

Eszes Imre malomtulajdonos, fakereskedő. Kiskundorozsma,

Gombos István férfisabó, Szeged,

Kocsis Ferenc fűszerkereskedő, Szeged,

Kurucsev Sándor textilárúkereskedő, Szeged,

Markovics Szilárd autóalkatrészkereskedő, Szeged,

Papp József ipartestületi elnök, Makó,

Rainer Ferenc asztalosmester, kamarai elnök, Szeged,

Szeitz Ferenc könyvkereskedő, Szeged,

Telek Andor textilárúkereskedő Hódmezővásárhely,

Varga Mihály kötélárúkereskedő, Szeged,

Wagner Ferenc, a Wagner F. A. és Fia cég beltagja, Szeged.

Az intézőbizottság összeállítására vonatkozó javaslat megtételénél az elnökség figyelemmel volt arra, hogy lehetőleg azok a szakmák legyenek képviselve, amelyek a közönséggel közvetlenül és sűrű összeköttetésben állnak. A Tizenkét tag közül az elnökség kilencet azért javasolt a kereskedelmi osztályból, mert a szabott ár szervezet tagjai a dolog természetéből folyóan tulnyomóan a kereskedők köréből fog-
nak kikerülni és a vitás esetek elbírálására leginkább a kereskedők körében lesz szükség. Magától értetődően az egyes eseteket a tizenkét tagú intézőbizottság nem a plénumban fogja elbírálni, hanem az elnökség a szükséghez képest háromtagú albizottságokat fog alakítani.

Amennyiben a teljes ülés az előadott javaslatokat elfogadja, az elnökség gondoskodni fog a szükséges intézkedések megtételéről, az deklarációnak a lapok útján való tájékoztatásáról és a szabott ár táblák elkészítéséről.

Varga Mihály (Szeged) a maga részéről elfogadja a szabottár rendszerének bevezetését, bár kétségtelen, hogy a fogyasztóközönség egyik rétegének álláspontja folytán nehéz lesz a kérdést a gyakorlati életbe bevezetni. Véleménye szerint a szabottár rendszerét úgy a kereskedők, mint a vásárlók hamarosan megszokják, amelyből mindkét fél részére csak előny származhatik. — Szeitz Ferenc, (Szeged) a hitelirodák ügye érdekében azt indítványozza, hogy a hitelirodák köteleztessenek a felár számítására. — Korda Jenő (Szeged) szerint felár számítása nem a szabottár kérdéséhez, hanem a haszonkulcs nagyságához tartozik. Szükségesnek tartja, hogy egyes alakulatok (tűzharcosok, közintézmények alkalmazottai stb.) részére kedvezőbb fizetési feltételek mellett lehessen árúsítani, melyet véleménye szerint a tervezet megnehezít.

Tonelli Sándor dr. főtitkár felvilágosítása után Rainer Ferenc elnök bejelenti, hogy a kamara elnöksége a szabottár rendszerével kapcsolatos eljárást folyamatba teszi. Egyben felhatalmazást kér arra az esetre, hogy amennyiben a közgyűlés által megválasztott bizottsági tagok valamelyike nem csatlakoznék a szabottár szervezetéhez, ezek helyébe az elnökség saját hatáskörében más kamarai tagot delegálhasson.

Ezek után az elnök ismételtén összegezi az elhangzottakat; a közgyűlés hozzájárulásával kimondja a határozatot, mely szerint a szegedi kereskedelmi és iparkamara egész területére kiterjedő hatáskörrel a Szabottár Szervezetet megalakítja és a szervezet tizenkét tagú intéző bizottságát megválasztja. A Szabottár Szervezet megalakításával kapcsolatos összes teendők végrehajtásával a közgyűlés az elnökséget, illetve a kamara irodáját bízta meg.

K. m. f.

elnök.

főtitkár.

Hitelesítjük:

kamarai tag.

kamarai tag.